

OLGYAI ANDOR, DR.

1906. február 13. Nagykikinda, Torontál vármegye – 1984. november 24.
Budapest

Eredeti neve Brommer Andor volt. A szegedi tudományegyetemen szerzett jogi diplomát, majd az apai példát követve bírói pályára lépett. 1939. április 29-től járásbíró lett a Rimaszombati Királyi Járásbíróságon, később törvényszéki bíró a Pestvidéki Királyi Törvényszéken. A második világháborút követően 1945. december 27.–1948. szeptember 19. között a Budapesti Népbíróságon tanácsvezető. A népbíróságon egy évig igazolásfellebbezési ügyeket tárgyalt, büntetőtanácsot vezetett, majd dr. Nagy Károly elnöksége idején mellette dolgozott. Közben kinevezték az Ócsai Járásbíróság elnökének, a Pestvidéki Törvényszéken törvényszéki tanácselnöknek és a Fővárosi Ítéltáblához ítéltáblai bírónak, de ezek beosztását nem érintették. 1948. szeptember 13-án berendelték az igazságügyi tárcához, ahol utoljára főelőadóként dolgozott. 1953. szeptember 19-én áthelyezték a Legfőbb Ügyészség általános felügyeleti osztályára főosztályügyésznek, majd 1954. április 9-én a Fővárosi Ügyészség büntetőbírói felügyeleti csoportjához ügyésznek.

1956. november 1-jén tagja lett a Budapest Főváros Ügyészségén megválasztott ideiglenes forradalmi bizottságnak, majd az 1956. november 21-én megválasztott végleges forradalmi bizottságnak is.

1957. szeptember 7-től a Legfőbb Ügyészség Büntetőbírói Osztályán főosztályügyész volt. 1957. november 7-én megkapta az Ügyészség Kiváló Dolgozója kitüntetést, és 900 Ft jutalomban részesült, mert „a súlyos ellenforradalmi bűncselekmények legfelsőbb bírósági elbírálásával” foglalkoztatták „hosszabb idő” óta. „Ebben a beosztásában kiérdemelte mind az ügyészségi előjáróinak, mind a Legfelsőbb Bíróság elnökének a legteljesebb elismerését. [...] kiemelkedő ügyészi teljesítményt végzett a miskolci ellenforradalmi banda bűnügyének a fellebbviteli fokon való előkészítésében és letárgyalásában, valamint más, országosan is jelentős bűnügynek a sikeres befejezésében.”

1958. február 18-án a legfőbb ügyész „kiváló jó munkájáért 1.000 Ft pénzjutalomban” részesítette, mert dr. Olgvai, „felismerve annak a jelentőségét, hogy az ellenforradalmi bűnügyek mielőbbi feldolgozásához milyen rendkívüli érdekek fűződnek, áldozatos és megfeszített munkával egészen kimagasló számban dolgozott fel összesen 114 ügydarabot, anélkül azonban, hogy a tőle megszokott színvonalas kidolgozás tekintetében engedményeket tett volna [...] a pihenő napjait is odahaza hivatali munkában töltötte.”

1958. június 7-i minősítése szerint „politikai szilárdságát nem hangzatos frázisokban, hanem konkrét ügyekben tanúsított következetes, kemény állásfoglalásain keresztül juttatja kifejezésre. Az ellenforradalmi bűntettek tárgyában folytatott ítélkezés során

olyan ügyek előkészítését és vádképviselését látta el (miskolci, pécsi ellenforradalmárok stb.), amelyekben nagy elvi szilárdságra volt szükség.”

1971. április 1-jétől 1974. július 31-i nyugállományba helyezéséig a Legfőbb Ügyészségen csoportvezető ügyészeként dolgozott.

Az 1956-os forradalmat követő kádári megtorlás során ő képviselte a másodfokú vádhatóságot többek között Balázs Géza és társai büntetőperében (a miskolci népítélet), s az első fokon életfogytig tartó börtönbüntetésre ítélt Adorján Gusztáv büntetésének súlyosbítását, a halálra ítélték közül G. Tóth László, Nagy Zoltán, Suba György, Kincses József büntetésének enyhítését indítványozta. A dr. Vida Ferenc vezette tanács 1957. július 17-én Balázs Géza, G. Tóth László, Szász Zoltán, Lengyel László, Komjáti Ferenc, Sikó Dezső és Nagy Zoltán esetében helybenhagyta a Fővárosi Bíróság dr. Tutsek Gusztáv vezette tanácsa 1957. május 16-án első fokon kihirdetett halálos ítéletét. Lamberth Károly, Földi Imre, Martoncsik József, Lapsánszky István, Suba György, Kincses József és Tóth Lajos halálos elmarasztalását ugyanakkor börtönbüntetésre enyhítette. Olgyai a másodfokú kegyelmi tanácskozáson egyedül G. Tóth Lászlót ajánlotta kegyelemre, de az összes halálos ítéletet végrehajtották.

KITÜNTETÉSEI

Munka Érdemérem (1956. április)

Az Ügyészség Kiváló Dolgozója (1957. november 7.)

Munka Érdemrend ezüst fokozata (1966. február 10.)

Az Ügyészség Kiváló Dolgozója (1974. július 31.)

FORRÁSOK, IRODALOM

Legfőbb Ügyészség Irattára VIII. 1518, O-28.

Budapest Főváros Levéltára XXV. 4. a. Fővárosi Bíróság Büntetőperes iratok 1957. év 1057/I-IV. Balázs Géza és társai pere.